

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

I. ÚS 148/04-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 8. septembra 2004 predbežne prerokoval sťažnosť Ing. T. K., V. K., vo veci porušenia jeho základných práv podľa čl. 12 ods. 1, čl. 13 ods. 1 písm. a), čl. 16 ods.1, čl. 19 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 a 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 1, čl. 4 ods. 1, čl. 7 ods. 1, čl. 10 ods. 1, čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1, 2 a 3 Listiny základných práv a slobôd rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. apríla 2004 č. k. 13 CoP 23/04-72 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť Ing. T. K. o d m i e t a ako oneskorene podanú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 28. júla 2004 doručená sťažnosť Ing. T. K., bytom V. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie jeho základných práv podľa čl. 12 ods. 1, čl. 13 ods. 1 písm. a), čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 1, čl. 4 ods. 1, čl. 7 ods. 1, čl. 10 ods. 1, čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 1, 2 a 3 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici (ďalej aj „krajský súd“) z 27. apríla 2004 č. k. 13 CoP 23/04-72 (ďalej aj „napadnutý rozsudok“).

Z obsahu sťažnosti a z pripojených listín vyplynulo, že napadnutým rozsudkom krajský súd potvrdil rozsudok Okresného súdu Veľký Krtíš z 12. januára 2004 č. k. 8 P 152/03-54, ktorým súd uložil povinnosť sťažovateľovi platiť výživné na jeho maloleté deti tak, že znížil pôvodne určené výživné na mal. T. a V. na sumu 1 250 Sk mesačne na každé dieťa zvlášť.

Sťažovateľ napadnuté rozhodnutie považuje za diskriminačné, pretože súd podľa jeho názoru nezobral do úvahy najmä tú skutočnosť, že v rozhodujúcom období u neho došlo k výraznejšiemu poklesu príjmu. Sťažovateľ poukázal aj na to, že ak po splnení si vyživovacej povinnosti jemu samému zostáva na živobytie 900 Sk, nie je „zaručená rovnoprávnosť postavenia matky maloletých detí voči postaveniu sťažovateľa“, čím podľa neho dochádza k porušeniu jeho práva podľa čl. 1 listiny a čl. 12 ods. 1 ústavy. Tým, že súd nezohľadnil náklady, ktoré mu vznikajú počas jeho osobnej starostlivosti o maloleté deti, došlo podľa presvedčenia sťažovateľa aj k porušeniu označených článkov ústavy a listiny, pretože nie je v jeho možnostiach, aby uhrádzal stanovené výživné a súčasne zabezpečoval všetky potreby maloletých detí počas ich pobytu u neho. Z odôvodnenia napadnutého rozsudku, podľa ktorého súd pri určovaní vyživovacej povinnosti nevychádzal len z reálneho príjmu povinného, ale do úvahy zobral aj jeho majetkové pomery, sťažovateľ vyvodil porušenie ustanovení čl. 7 ods. 1, čl. 10 ods. 1, čl. 11 ods. 1 a 3 listiny a čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 1 a čl. 20 ods. 1 a 3 ústavy. Podľa sťažovateľa potvrdením predmetného rozsudku prvostupňového súdu krajský súd porušil i viaceré ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku a zákona č. 94/1963 Zb. o rodine v znení neskorších predpisov, ako aj jeho právo na spravodlivé prejednanie odvolania.

Na základe uvedených podstatných skutočností sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd vydal nasledovné rozhodnutie:

„1. Ústavný súd SR v zmysle ustanovenia § 56 ods. 2 zákona č. 38/1993 Z. z. v platnom znení, z dôvodu hrubých procesných chýb a z dôvodu porušenia základných práv a slobôd zaručených v znení ustanovení čl. 12 ods. 1, čl. 16 ods. 1, čl. 19 ods. 1, čl. 20 ods. 1, čl. 46 ods. 2 Ústavy SR, čl. 1, čl. 7 ods. 1, čl. 10 ods. 1, čl. 11 ods. 1 a čl. 36 ods. 2 Listiny, § 100 ods. 1, § 120 ods. 1 a 2, § 121, § 125, § 129 ods. 1, § 132, § 134, § 205a ods. 1 písm. b), § 228 ods. 1 písm. a), § 237 písm. f), § 241 ods. 2 písm. a) a c) O. s. p., ako aj § 26 ods. 3, § 28, § 34 ods. 1, § 85 ods. 2, § 85a ods. 2 a § 96 zákona o rodine č. 94/1963

Zb. v platnom znení - ruší rozsudok Krajského súdu Banská Bystrica sp. zn. 13 CoP 23/04-72 zo dňa 27. 4. 2004 v plnom rozsahu.

2. Ústavný súd s poukázaním na ustanovenia § 56 ods. 4 a 5 zákona č. 38/1993 Z. z. v platnom znení, priznáva z dôvodu porušenia základných práv a slobôd, ako primerané finančné zadosťučinenie finančnú čiastku 100 000.- Sk a v zmysle § 56 ods. 5 zákona č. 38/1993 Z. z. nariaďuje Krajskému súdu Banská Bystrica poukázať túto hotovosť sťažovateľovi v lehote 2 mesiacov odo dňa právoplatnosti rozhodnutia Ústavného súdu.

3. Ústavný súd v zmysle ustanovenia § 56 ods. 3 písm. b) zákona č. 38/1993 Z. z. vracia vec na ďalšie konanie a odporúča, aby bolo vydané vo veci nové rozhodnutie, ktorým sa

- upravuje výška výživného sťažovateľa jej znížením na sumu 700.- Sk na maloletého V. a 700.- Sk na maloletého T., za súčasnej aplikácie ustanovenia § 85a ods. 2) zákona o rodine a to v tom, že neoddeliteľnou súčasťou takto stanoveného výživného je aj úhrada poistiek maloletých detí sťažovateľom (povinným),
- nariaďuje matke maloletých detí, na základe aplikácie ustanovenia § 262 O. s. p., splniť povinnosť mesačne spätne fyzicky preukazovať tunajšiemu súdu, a na vyžiadanie aj povinnému, účel použitia poukázaných prostriedkov výživného pre maloleté deti,
- s poukázaním na znenie ustanovenia § 262 O. s. p. a § 99 zákona o rodine č. 94/1963 Zb., súd zaväzuje matku maloletých detí povinnosťou preukázať sťažovateľovi na jeho vyžiadanie relevantnými dôkazmi spotrebované čiastky výživného maloletých detí a v prípade nepreukázania účelu použitia výživného pre potrebu maloletých detí, zaväzuje súd matku maloletých detí povinnosťou poukázať nepreukázanú ale spotrebovanú finančnú čiastku určeného výživného na účet sťažovateľa (povinného) zvýšenú o sumu 5 000.- Sk, t. j. o sumu úhrady ušlých úrokov.“

II.

Ústavný súd ako nezávislý súdny orgán ochrany ústavnosti rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd

vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. (...).

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Predmetom sťažnosti je namietané porušenie základných práv označených sťažovateľom rozsudkom Krajského súdu v Banskej Bystrici z 27. apríla 2004 č. k. 13 CoP 23/04-72.

Podľa ustanovenia § 53 ods. 3 zákona o ústavnom súde jednou z podmienok prijatia sťažnosti na konanie pred ústavným súdom podľa čl. 127 ústavy je podanie sťažnosti v lehote dvoch mesiacov od právoplatnosti rozhodnutia, oznámenia opatrenia alebo upovedomenia o inom zásahu, ktorým malo byť spôsobené namietané porušenie základného práva. Táto lehota sa pri opatrení alebo inom zásahu počíta odo dňa, keď sa sťažovateľ mohol o opatrení alebo inom zásahu dozvedieť.

Zákon o ústavnom súde neumožňuje zmeškanie tejto kogentnej lehoty odpustiť (I. ÚS 92/03, IV. ÚS 14/03).

Podľa zistenia ústavného súdu napadnutý rozsudok bol sťažovateľovi doručený 15. mája 2004, pričom v uvedený deň toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť.

Predmetná sťažnosť z 26. júla 2004 bola ústavnému súde doručená 28. júla 2004, teda v čase, keď už uplynula lehota ustanovená pre tento typ konania pred ústavným súdom. Ústavný súd musel preto jeho sťažnosť bez toho, aby sa zaoberal opodstatnenosťou v nej uvedených námietok, odmietnuť ako návrh podaný oneskorene.

Z uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 8. septembra 2004